

„ELMESÉLEM NEKED!” című pályázatra

A Bakony Egyesület jegyzőkönyvei 1931-1944

Jelige: Harmincas évek

Zirc

2013

A Bakony Egyesület jegyzőkönyvei 1931-1944

„Elmesélem neked”.... sok élményt idéz fel bennem ez a két szó. A gyermekkorunk elfelejtett nevei, eseményei, történetei jutnak eszembe foszlányokban, meg amiket még a szüleink, nagyszüleink meséltek. De amiről írni szeretnék, az egy, a szüleim könyvtárában megtalált kézirásos bekötött könyv, a Bakony Egyesület jegyzőkönyvei címet viseli.

Ez a könyv kétféle módon is felkelti érdeklődésünket. Egyrészt maga a könyv története, másrészt a benne leírtak, amivel dokumentálták a múlt század harmincas éveinek eseményeit. De hát milyen lehetett az élet, hogy nézhetett ki Zirc nyolcvan évvel ezelőtt?

Nyaranta az utcákat benépesítették a nyaralók és a turisták. A házakat, kerteket igyekeztek korszerűsíteni, csinosítani, hogy a nyaralóknak ki tudják adni. A házak tatarozásához kedvezményt kaptak a tulajdonosok. Az utcákon este villanyvilágítás volt, napközben a poros utakat öntözték, kiépült a Győr-Veszprémi műút. A vonatközlekedésen javítottak, beindult az autóbusz közlekedés is. Nyáron az újonnan épült strandot használhatták a vendégek, teniszezhetek, szervezett kirándulásokon vehettek részt. Megépült a Postásház. Rangos szellemi élményként megtekinthették az apátsági könyvtárat, régiség- és festménygyűjteményt. A csodálatos barokk templom miséin a Cecília énekkar énekelt. Délután sétálhattak az angolkertben, ahol a tó partján pávák sétáltak, a vízben hattyúk úsztak. A parkosított Rákóczi téren korzóztak a fiatalok. Este a Zirci Filharmonikusok adtak koncertet, vagy a Legényegyletben műkedvelők színdarabot adtak elő, esetleg moziba mentek, vagy ismerkedési esten vettek részt.

Télen egymást követték a bálók (iparos bál, gazdabál, orvos bál, álarcos bál, pöttyös bál, rózsás bál...). Olvasóköri munkák működtek, folyamatosan alakultak új egyesületek, egyesületek a már eddig is nagy számban meglévő és működőek mellett. Mindenki találhatott magának a nemének, életkorának, foglalkozásának, társadalmi helyzetének, szabadidős tevékenységének leginkább megfelelő szervezett csoportot. A Pintérhegyi erdőben épült síugrósáncra versenyeket rendeztek, és 1898 óta működött a Korcsolyaegylet is. A Zirc és Vidéke hetenként tudósított az országos és a helyi eseményekről, társadalmi hírekről. Nemkülönben fontos dokumentum erről a korról a Bakony Egyesület jegyzőkönyvei.

A Bakony Egyesület jegyzőkönyveit tartalmazó könyv története

Felmerül a kérdés, milyen is ez a jegyzőkönyv a fizikai megjelenésében, hol lappangott 69 évig, mi volt a könyv sorsa?

Maga a könyv 21x33 cm-es, hosszúkás alakú, vonalas lapokat tartalmaz. A borítója márványozott, gerince és sarkai vászonnal bevontak. Piros keretes címkéjén az eredeti felirat „A Bakony Kultúregyesület jegyzőkönyvei 1931. évtől”, később áthúzva a „kultúr” szó, így Bakony Egyesület jegyzőkönyvei a cím.

A könyv külseje eléggé megviselt, kissé szakadozott, és löfegyver okozta lyukak vannak rajta, jobban mondva látszik, hogy keresztüllőtték, mindegyik oldal a közepe táján több helyen lyukas, ezeken a helyeken olvashatatlan a szöveg.

A kézzel írt jegyzőkönyv 141 oldalt tartalmaz, sok különféle, könnyebben-nehezebben olvasható kézírással. Különösen a kezdeti években ügyeltek a formai követelményekre, a bekezdésekre, a jelenlévők pontos felsorolására, és arra, hogy az elnök, a titkár, és a hitelesítők is aláírják a jegyzőkönyveket. Csak egy jegyzőkönyvet írtak írógéppel, amelyet Veszprém vármegye alispánjának kezdeményezésére hívtak össze 1933. június 15-én. A könyvbe különböző kiegészítő anyagok voltak beledugva, levelezés a prospektus ügyében, a strandfürdővel kapcsolatos iratok, a Magyar Turista Szövetség útjelzésekkel kapcsolatos tájékoztató anyaga, a Győri turistaegylettel a turistautak jelzésével kapcsolatos levelezés. Az egyesület alapszabálya, az utolsó évben, 1944-ben dr. Tóth Aurél által kiküldött meghívó géppel írt példánya, és ennek mellékleteként a meghívott taglista a tag aláírásával, illetve a megjegyzéssel, hogy sajnos, háborúba vonult, vagy nem elérhető.

A jegyzőkönyvet tartalmazó dokumentum a szüleim könyvtárában vészelte át az utolsó 69 évét. Mivel a családközből a nagypapám, édesapám, és bátyja, az én keresztapám is az egyesület aktív tagjai voltak, valószínű, hogy a háborús évek zűrzavarában mentették meg az iratokat, illetve került hozzájuk. Az utolsó közgyűlés 1944. szeptember 24-én volt. Hogy a golyó ütötte sérülések hol, hogyan keletkeztek, nem tudjuk, talán a kaszinóban volt a könyv, esetleg Ott Lajos nyomdájában, ahol talán, mint gyanús dokumentumot egy katona próbálta megsemmisíteni. Hálásak lehetünk, hogy átvészelte azokat az éveket, amikor a helytörténeti kutatásokat érdektelennek tartották, nem támogatták, és sokan bizony egyszerűen kidobták volna, mint régi, sérült, nehezen olvasható, számukra érdektelen irathalmazt.

A Bakony Egyesület létrehozása

Isten nevében! Ezzel a fohással kezdődik a Bakony Egyesület 52 jegyzőkönyvét tartalmazó vastag kézírásos könyv. De kik voltak, mit is akartak ezek a nemes szándékú férfiak, akik 1931 és 1944 között ezen egyesület létrehozásán és működtetésén fáradoztak.

Az **egyesület létrehozásának** gondolata még 1931 elején foganhatott meg, amikor Walla Ferenc tündérmajori földbirtokos a belügyminisztériumhoz fordult, hogy az egyesület alapszabályait jóváhagyassa. A Magyar Királyi Belügyminiszter 132.337/VII/1931 szám alatt 1931. június 22-én Budapesten az egyesület alapszabályait jóváhagyta, különböző módosító illetve kiegészítő bejegyzésekkel.

Az egyesület **neve**: Bakony Kultúregyesület Zirc, nyelve magyar. **Célja**: a bakonyi hegyvidék természeti szépségei iránt az érdeklődést minél szélesebb körben felkelteni, azokat megismertetni s hozzáférhetőbbé tenni, célszerű intézkedésekkel a hegyvidék kultúrájának fejlődését előmozdítani és idegenforgalmát emelni. .

A célt a következő eszközökkel kívánták elérni: ismertető propaganda, hírlapi cikkek és előadások, turista utak és sétautak kieszközlése, létesítése, turisták, nyaralók számára szállás és ételmezés megszervezése, községfejlesztési akciók, tudományos munkálkodás és művészetek istápolása, kirándulások szervezése, téli sporthelyek létesítése, rokon egyesületekkel való érintkezés.

Az **egyesület tagjai** lehettek rendes, pártoló, alapító és tiszteletbeli tagok. Tagokul felvehettek 18. életévüket betöltött, büntetlen előéletű magyar állampolgárokat, akik írásbeli belépő nyilatkozatot tettek, és egy intézőbizottsági tag ajánlásával rendelkeztek. Tiszteletbeli tagokat az egyesület, vagy a

hazai kultúra körüli munkálkodás eredményeképpen választottak, ezek nem fizettek. Egyébként az alapító tagok 10 évre szóló belépési és tagsági díj fejében 20 pengőt, rendes tagok évenként 2 pengőt, a pártoló tagok pedig évi 1 pengő tagsági díjat fizettek. A tagság megszűnt a tag halálával, kilépésével, törlésével (amennyiben fizetési kötelezettségének nem tett eleget), vagy kizárásával (aki az egyesület, vagy a fennálló rend ellen komolyan vét, vagy büntetendő cselekményt követ el).

Az **egyesület vezetőségét** a közgyűlés választotta egy évre, vezetője az elnök. Ő képviselte az egyesületet a hatóságok és az egyesületen kívülállók előtt. Egybehívta a közgyűlést, a hivatalos iratokat aláírta, a pénzkezelést megvizsgálhatta. Az intézőbizottság 2 vagy 3 tagból állt, gondoskodott a határozatok végrehajtásáról, intézte az egyesületi ügyeket, határozott a tagfelvételtől, legalább negyedévente ülésezett, amelyekről jegyzőkönyvet vezettek. Az egyesület pénztárosa kezelte a pénzügyeket, minden év december 31-ig zárszámadást készített. Működését az egyesület ellenőre felügyelte, aki a pénztárossal együtt egyetemlegesen anyagilag is felelős volt a pénzügyekért. Walla Ferenc elnök összehívására a Bakony Kultúregyesület végül az 1931. november 15-én tartott közgyűlésen alakult meg.

Az **alakuló közgyűlésen** tulajdonképpen konkrétan meghatározták az egyesület feladatait, amely meghatározó volt a következő 13 évben (az utolsó közgyűlést 1944. szeptember 24-én tartották). Négy osztály munkálkodott különböző területeken. A propagandaosztály hirdetések, hírlapi közlemények, levelezőlapok, fényképek kiadásával foglalkozott. A turisztikai osztály dr. Scherer János szolgabíró vezetésével turistautak előkészítő munkájával, kirándulások szervezésével, megrendelésével foglalkozott. Kerschbaummayr Henrich ipariskolai igazgató végezte a lakás és ételmezési osztály szervező munkáját. Felvilágosítást adtak a Bakonyban nyaralni óhajtóknak, 53 lakás kiadását közvetítették, megszervezték az ételmezési ellátásukat. A községfejlesztési osztály elnöke dr. Cseresnyés Jenő királyi körjegyző volt, a zirci strandfürdő létesítése volt akkor a legfőbb, legnehezebb feladat, amiért is a közgyűlésen köszönetet mondtak neki.

Az alakuló közgyűlésen megválasztották a tisztkart, elnökké Walla Ferencet választották, a két társelnök dr. Tóth Aurél és Varga Virgil lett, alelnökök Kerschbaummayr Henrich és Becske Zoltán, titkárok dr. Kukányi Béla és Pápay János, pénztáros Pellion László, ellenőr Scherer Endre, ügyész dr. Szigethy László, a számvizsgáló bizottság tagjai Árvay György, dr. Sümeghy László, Tóth Sándor lettek.

Ezzel elindult a lelkes, és felelősségteljes munka, amit a továbbiakban ismertetünk.

1. Az egyesület szervezési kérdései, közgyűlések, vezetők, tagok, apátság szerepe

A megalakuláskor az egyesületnek 180 tagja volt, pontos névsort nem ismerünk. A fennmaradt kézirásos könyv szerint 1931. október 25-én volt az első, 1944. szeptember 24-én az utolsó gyűlés. Összesen 53 *közgyűlést* tartottak, 16 évi rendes közgyűlést (többször nem volt határozatképes) 30 választmányi gyűlést (a tisztkar és a választmány részvételével), 4 rendkívüli gyűlést, egy közgyűlést a turista alakulatok összehívásával 1933. júniusban, egy közgyűlést dr. Horváth Lajos, Veszprém vármegye alispánjának összehívására 1933. június 15-én, egy a lakáskiadók, kereskedők, vendéglősök együttes ülése 1934. júniusban. Leggyakrabban a Zirci Kaszinó volt a gyűlések *helyszíne*, 29 alkalommal, 18 ülést tartottak a Római Katolikus Legényegyletben, ötöt a Piedl –féle vendéglőben, egyet a Kukoda vendéglőben. A gyakoriság szerint vizsgálva, 1931-ben 3 gyűlés volt, az egyesület fénykora 1932 és 1937 között volt (1932-ben 10, 1933-ban 9, 1934-ben 11, 1935-ben 5, 1936-ban 5,

1937-ben 2 alkalom), utána két év kihagyásával 1940-ben 3, 1942-ben 2, 1943-ban 2, 1944-ben egy gyűlés volt.

Az *egyesület neve* : Az alakuló közgyűlésen a „Bakony Kultúregyesület” nevet fogadták el. 1932. december 4-én tartott rendkívüli közgyűlésen dr. Tóth Aurél javaslatára az egyesület nevét megváltoztatták, miszerint az új cím: Bakony Egyesület Zirc. Jelvénye: zománcozott pajzsban e szó: Bakony, alatta tölgyfakoszorúban „E” betű, pecsétje köriratban Bakony Egyesület, Zirc

Kik voltak a **vezetők**? A megalakuláskor **Walla Ferencet**, tündérmajori földbirtokost választották elnöknek, lemondásáig, 1935. június 12-ig. A következő elnök **Holitscher Károly**, csetényi földbirtokos, a térség országgyűlési képviselője lett, akit 1936. április 5-én választottak meg. Lelkesen kezdte ténykedését, sokat köszönhetek Holitscher úr közbenjárásának a legfelsőbb, országos fórumokon, de az egyesületi életre nem tudott sokáig energiát fordítani, két évig gyűlést sem hívtak össze (1938-39-ben), míg 1940. július 14-én tartott közgyűlésen elfogadták lemondását, elfoglaltságára és személyes okokra hivatkozott. Az utolsó években **dr. Tóth Aurél** lett az egyesület elnöke, aki a kezdetektől nagyon lelkesen vett részt a munkában, tartotta a kapcsolatot a Zirci Ciszterci Apátsággal, fogalmazta a hivatalos iratokat, szervezte az egyesületi életet egészen 1944. szeptember 24-ig, az utolsó közgyűlésig.

Kikből állott a **tisztikar**? A kezdeti sokféle funkció az évek folyamán egyszerűsödött, nem választottak társelnököket, alelnököket, stb. Összesítve a neveket 1932-1944 között a következő posztokat ellátták:

Elnök: Walla Ferenc, Holitscher Károly, dr. Tóth Aurél.

Társelnökök: dr. Horváth Konstantin, dr. Tóth Aurél, dr. Rentz István

Alelnökök: Becske Zoltán, Kerschbaumayer Henrich, dr. Scherer János

Titkárok: dr. Kukányi Béla, dr. Sümeghy László, dr. Scherer János, Szokolszky Jenő, vitéz Gajzágó Gyula, dr. Cseresnyés László, dr. Körössy Zoltán

Pénztárnok: Pellion László, Masszi József,

Ellenőr: Scherer Endre,

Ügyész: dr. Szigethy László,

Számvizsgálók: Árvay György, Szokolszky Jenő, Tóth Sándor. Masszi József, Borenich Kálmán, Fehér György, Ott Lajos, dr. Forst Ferenc, Kemenes Pál

Intézőbizottság tagjai: dr. Pulay József, Ligeti Lajos, dr. Rentz István, dr. Horváth Antal

Apátság szerepe: 1931. november 15-én, az alakuló közgyűlésen **dr. Werner Adolf** zirci apát úr önméltóságát egyhangú lelkesedéssel díszelnökké választották, és a választás eredményének jelentése céljából küldöttségileg üdvözölték. A küldöttség tagjai Walla Ferenc, dr. Sült Lajos, dr. Szemmelweisz Károly és dr. Szemmelweisz Ferenc, a vidék és a járás nevében Holitscher Károly országgyűlési képviselő. A továbbiakban is többször mondtak köszönetet az apát úr önzetlen támogatásáért, az adott pénzügyi támogatásért, a postásüdüllő építéséhez átengedett erdőrészeért, az útmutató táblák faanyagánál adott kedvezményért, a zirci nyári utak portalanításakor adott segítségért, ugyanis az apátsági öntözőautót bocsájtotta a község rendelkezésre.

Kik voltak az **egyesület tagjai**? Pontos névsor sajnos nem maradt fenn, nem tudjuk, ki mikor lépett be a Bakony Egyesületbe. Néhány jegyzőkönyvben közlik az újonnan jelentkezők neveit, másutt a

kilépőket, illetve a kizárt tagokat említik (főleg tagdíjfizetés elmaradása miatt). Összesítve a dokumentumokban előforduló neveket 234 nevet számoltam össze. Meglepő, hogy az értelmiség milyen nagy számban képviseltette magát, a tagok közül több mint 20 %, 50 személy viselt doktori címet. Nemcsak orvosok, jogi végzettségűek, de a ciszterci rend tudományos fokozattal bíró személyei is voltak közöttük. Zirc község vezetői, a bírók (mai fogalmak szerint polgármester) is szerepelnek a tagok között, továbbá a közigazgatásban dolgozók, ezen kívül iparosok, kereskedők, vendéglősök, gazdák.

Az egyesület utolsó éve: három év kihagyás után 1940. június 21-én tartottak választmányi ülést. Az ülés összehívásának célja, hogy megvizsgálják, hogy az egyesület működésének ellanygulása folytán a további működésről, fenntartásról döntsenek. E célból rendkívüli közgyűlést hívnak össze 1940. július 14-re, amely azonban nem volt határozatképes, ezért egy hét múlva, július 21-én megismételték. A közgyűlés összehívásának okai, hogy az egyesületi szervezetet kisebb méretűvé tegyék, és ezért az alapszabályokat módosítsák, valamint megválasszák az új vezetőséget.

Az utolsó közgyűlés előtt, amit 1944. szeptember 24-én Zircen Piedl András vendéglőjének éttermi helyiségében tartottak, egy meghívót vittek körbe Zircen, ami 62 személy nevét tartalmazta, és a meghívottaknak alá kellett írniuk. A 62 személyből sajnos 12 ember nem írta alá, a többség bevonult, vagy nincs itthon megjegyzéssel. A háborús helyzet folytán az egyesület különösebb tevékenységet nem folytatott, tagdíjat nem szedett, egyedül a Reguly szobor felállítására adományozott 500 pengőt.

2. Propaganda, szervezési kérdések (hirdetések, prospektusok, a vidék bevonása, nyitás az alföldi városok felé, részvétel turisztikai rendezvényeken, filléres vonat, más egyesületekkel való kapcsolat)

Az egyesület megalakulásának célja az volt, hogy propagandát fejtsenek ki a Bakony megismerése céljából, felkeltsék az érdeklődést. A trianoni döntés következményeképp *„elvesztettük hazánk turisztikai szempontból legértékesebb kincseit, a Kárpátokat, a Tátrát. Keresnünk kell olyan természeti adottságokat, amelyek legalább részben kárpótlást nyújtanak. Ilyenül kínálkozik elsősorban a Bakony, amely csonka hazánknak ma legszebb és legbájosabb vidéke* „ fogalmazta dr. Horváth Lajos a vármegye alispánja a Bakony Egyesület nagygyűlésén 1933. június 15-én.

Mik voltak ennek a propagandának az eszközei?

Már az egyesület megalakulásakor, 1931-ben az első ténykedésük egyike volt, hogy Walla Ferenc felajánlotta, hogy Budapesten a *Térképészeti Intézet*től kedvezményes áron beszerzi Zirc és vidékének részletes katonai térképszelvényeit, hogy azokon a téli sportok űzésére alkalmas helyeket bejelöljék. Ugyanekkor Varga Virgil és dr. Tóth Aurél társelnökök megtették a szükséges lépéseket, hogy Zircen állandó meteorológiai állomást létesítsenek, és a bakonyi hóviszonyokról a *Meteorológiai Intézet* napi jelentéseiben adatokat közöljön.

Az írott **sajtó**ban megjelent híradások. A helyi sajtó, a *Zirc és Vidéke* hetilap hosszabb szünet után 1930. október 19. és 1944. november 19. között újra megjelent. A lap szerkesztői, munkatársai közül sokan a Bakony Egyesületnek is tagjai voltak, így rendszeresen tudósítottak az egyesület munkájáról. Az országos lapok közül a *Magyarország* c. napilap évi 400 pengő fejében közölte az egyesület

hirdetményeit, és propagálta a Bakonyt. (1931. dec.) A „Magyarság” 5-6 napos társas utat is szervezett Zircre és környékére. 1934. július 21-én újságírók és egy fotóriporter érkezett Zircre, hogy különböző újságokban tájékoztassanak, és felhívják a figyelmet a Bakony szépségeire. Az egyesület a „Magyarság” c. lap mellett a „Pesti Hírlapban” is tett közzé hirdetéseket. A nyaralók számának örvendetes növekedése ezeknek a hirdetéseknél volt köszönhető. A jegyzőkönyvekben visszatérő téma volt, hogy a hirdetések költségeit milyen arányban fedezzék. Az egyesület erre a célra fordítható pénzüssége mellett gyűjtést kezdeményeztek a zirci kereskedők, iparosok és panziósok között.

Rádiónap tartása Zirc és vidékének propagálására. Walla Ferenc javaslatára 1931. december 1-jén vetődött fel először a gondolat, hogy egész napos rádióközvetítés legyen Zircről. A terv az volt, hogy délelőtt a szentmiséről a Cecília énekkar énekszámait közvetítsék, és a szentbeszédet, mise után a templom és a rendház nevezetességeit ismertessék helyszíni közvetítéssel. Délutánra hangversenyt terveztek, a Zirci Filharmonikusok, néhány fővárosi művész és a veszprémi dalárda részvételével. Közben Zirc és vidékének kiránduló és sporthelyeit rövid előadásban kívánták ismertetni. A rádióközvetítésre 1932. május 16-án került sor, a délutáni koncert közvetítése azonban elmaradt, a rádió erre nem vállalkozott

1935-ben a Magyar Víkend Egyesület **filmet** akart forgatni Zirc és környékéről, és az egyesülettől kértek 500 pengő hozzájárulást. Az egyesület 50 pengőt ajánlott a célra, a község saját részéről szintén 50 pengőt, az Apát úr 150 pengőt adományozott erre a célra. A Magyar Víkend Egyesület még 35 pengőt kért, ezt az egyesület elutasította. Az nem derült ki a jegyzőkönyvekből, hogy elkészült-e a film.

Vidék bevonása. Már 1931 decemberében arról tárgyaltak, hogy be kellene vonni a Zirc környéki településeket a nyaraltatásba. Erre vonatkozóan már ez év folyamán korábban felkérték a vidéki tanítókat, hogy vegyenek részt az egyesület munkájában, sajnos azonban csak az eplényi és olaszfalui tanítók (Erdősi András) válaszoltak a megkeresésre. 1934. július 12-én a vidéki körjegyzőket és jegyzőket hívták össze, a községek lakásairól jegyzéket vettek fel, és az IBUSZ igazgatója, dr. Varjasi Lángér Rudolf többek között bejelentette, hogy autóbuszjáratokat indítanak kísérletképpen, és terveik vannak az idegenforgalom fejlesztésére. A községektől hozzájárulást kértek a körlevél kibocsátásához, nevezetesen: Bakonybél, Bakonyszentlászló 15-15 pengő, Bakonyszentkirály, Csesznek, Porva és Borzavár 10-10 pengő, (Porva és Borzavár együttesen 10 pengő), Bakonynána, Oszlop 5-5 pengő, Olaszfalu és Eplény együttesen 10 pengő. Ennek beszédésére dr. Scherer János választmányi tagot kérték fel. 1936. áprilisban dr. Borián Elréd kérte az egyesületet, hogy szerényebb igényű nyaralásokat Bakonynánára is irányítsanak, a nánai Huff József erdőmérnök felajánlotta, hogy esetenként szívesen ad engedélyt az alsóperei vadaskertbe való belépésre.

1936. április 5-én a tisztújító közgyűlés eredményeképpen a választmányi tagok közé bevették a vidék képviselőit: dr. Fischer Lajos Pénzeskút, Horváth Ferenc Porva, Huff József Bakonynána, Kardos Benő Bakonybél, Stark József Borzavár képviselőjében.

Nyitás az **alföldi városok** felé. 1937. márciusban Holitscher Károly javaslatára erőteljes propagandát kívántak kifejteni a következő nagyobb alföldi városokban, Cegléd, Kecskemét, Nagykőrös, Békéscsaba, Orosháza, Szeged, Szolnok, Kalocsa. A középosztály tagjait (orvos, ügyvéd, tanár, tisztviselő) kívánták megnyerni a bakonyi nyaralás ügyének, oly módon, hogy a fenti városok

polgármestereinek hivatalos levelet küldött az egyesület, hogy saját hatáskörükben propagálják ezt a lehetőséget. A júniusi közgyűlésen arról számoltak be, hogy egyedül Szolnok és Kecskemét város adott választ az egyesület levelére, ezekkel az egyesület felvette a kapcsolatot.

Bakonyi **prospektus** kiadásának ügye. 1932-ben dr. Scherer János összeállított egy prospektust, és felajánlotta, hogy érintkezésbe lép Kner Izidor gyomai cégével, aki a járás hivatalos nyomtatványait is készítette. Becske Zoltán azt javasolta, hogy helyezzenek el hirdetések a prospektusban, melyeknek árait 50-30-10 pengőben kívánta meghatározni. 1932. májusban a prospektus elkészült, júniusban 500 darabot szétküldtek. Ez évben további példányokat nyomtattak, 1300 példányban, amit szétküldtek, illetve szétosztottak. Kerschbaum Mayer Henrik javasolta újabb, díszesebb prospektus kiadását. 1933 februárjában az egyesület elhatározta, hogy a bakonyi térképfelvételek felhasználásával és új szövegezésben kiadandó prospektushoz 500 pengővel járul hozzá, és a hirdetések közül beszédre remélt 200 pengőből, tehát összesen 700 pengőért fogja a prospektust minél szebb kivitelben és minél nagyobb számban elkészíttetni. 1933 májusára elkészült a prospektus, kb. 650 pengőbe került. Elhatározták, hogy a kiadvány bizonyos százalékát különböző egyesületek között kell szétosztani, és hogy helyben egy-egy prospektus ára 20 fillér legyen. 1934. nyarán 5000 db képes körlevelet nyomtattak, 430 pengő értékben, az összeget Fabinyi miniszter úr a Kereskedelmi Minisztériumból utalványozta ki. Majd ismét újabb körleveleket nyomtattak, kibővítve, amelyekben a Postásházat képekkel és szöveggel ismertették, 136 pengő költséggel.

Részvétel a **Budapesti Nemzetközi Vásáron**. A veszprémi Idegenforgalmi Bizottság felhívására nagy reményekkel készültek a Budapesti Nemzetközi Vásáron való részvételre 1934 tavaszán (március-április). Elkészült egy dombormű térkép, mely középen Veszprémet, alatta a Balatont, felette a Bakonyt ábrázolta. Ehhez az egyesület 50 pengővel járult hozzá. A tagok közül Szigethy László felajánlotta a tulajdonában levő, Zircet és közeli környékét ábrázoló színes képsorozatot, Kerschbaum Mayer Henrik néhány helyi fényképfelvételt, Kasper József pedig egy általa a Postásházról készített kis modellt. A vásáron végül is csak ezt a modellt, és három, a Bakony szép vidékeiről készült felvételt állítottak ki.

Zirc üdülőhelyé nyilvánítása 1932. márciusban felmerült, hogy Zirc a Népjóléti Minisztérium által gyógyfürdővé minősítessék, mert ekkor az itt nyaralók bejelentési kötelezettség alá esnének, így könnyebben tudnák ellenőrizni, hogy a bejelentett lakások után befizetik-e a meghatározott összeget. 1936-ban Holitscher Károly elnök bejelentette, hogy Zircnek **üdülőteleppé** való nyilvánítását kezdeményezte az egyesület. Ez év júniusában Zircen járt Felber Lipót, mint hivatalos belügyminisztériumi kiküldött, és megállapította, hogy semmi akadálya nincsen az üdülőhelyé nyilvánításnak. Kérte a Bakony Egyesületet, hogy pontosan jelölje ki az üdülőhelyé nyilvánítandó területet. Vita után elhatározták, hogy a következő utcákra kérik az üdülőhelyé nyilvánítást. Tó és kert utca a postától kezdve a Hősök szobra felé, a Kossuth Lajos utca, Széchényi utca, Vajda Ödön (ma Petőfi Sándor) utca, Erzsébet (ma József Attila) utca, Rákóczi tér, Kálvária, Kő (ma Jókai) utca, Deák Ferenc utca, Szalay Alfréd (ma Táncsics Mihály) és Ányos Pál utca. Az apátsággal történő egyeztetés után közölték a határozatot Zirc község előljárásságával, határozathozatal céljából. 1937 júniusában Holitscher Károly bejelentette, hogy nincs akadálya az üdülőhelyé nyilvánításnak. Ez pénzügyi okokból is előnyös volt, ugyanis egy pénzügyminisztériumi rendelet szerint az üdülőhelyé nyilvánított helyeken a nyaralásból származó jövedelmeket nem adóztatták meg.

A **közlekedés javítása**. 1932 májusában bejelentették a **filléres gyors** jövetelét Zircre. Az egyesület állandó kapcsolatban volt a MÁV-val, adatokat szolgáltatott, javaslatokat tett a vasúti közlekedés javítására, a menetrend összeállításban részt vett, hétvégi kedvezmények ügyében közbenjárt. A menetrendet úgy kívánták módosítani, hogy a reggel Budapestről induló közönség délelőtt Zircen lehessen, illetve az esti csatlakozást is előnyösebben változtassák. 1937 márciusában az egyesület pártfogolta Borzavár és Kardosrét községek kérvényét a MÁV Igazgatóságához, hogy Kardosréten feltételes megállót létesítsenek. Kérték a MÁV-ot, hogy a várótermekben új bakonyi propagandahirdetéseket tegyenek ki. Felvetődött az autóbuszjárat lehetősége is. Holitscher Károly képviselő közbenjárt ez ügyben a magyar királyi kereskedelemügyi miniszternél, végül a Bodajk- Zirc – Bakonybél útvonalat látták reálisnak. A másik buszjárat, a Veszprém külsőpályaudvar – Zirc – Bakonybél vonal, amivel a Balaton menti nyaralókat kívánták bekapcsolni a Bakony idegenforgalmába.

Más **egyesületekkel** való kapcsolat. Az egyesület 1933. szeptemberben belépett a TESZ-be (Társadalmi Egyesületek Szövetsége) és az Országos Közművelődési Tanácsba, 10 pengő tagsági díj fizetése mellett. A Veszprém megyei **Víkend Egyesület** vezetője 1934 áprilisában megkereste az egyesületet, felkérve, hogy alakítsák meg Zircen a helyi csoportot. Az egyesület a Bakony propagálására szeretne volna helyezni a hangsúlyt, mivel úgy gondolták, hogy a Balaton és környéke már meg van szervezve, így 1934 szeptemberében a Bakony Egyesület belépett a Víkend Egyesületbe. 1934 novemberében ismertették a **Balaton Szövetség** átiratát, melyben a két szervezet együttes működésére irányuló célkitűzést fogalmazták meg. A Bakony Egyesület az együttes munkálkodásra vonatkozóan megküldte az évi munkatervét. Három csoportba sorolhatjuk az ötleteket. A Balatontól vasúton érkező vendégek számára előre meghatározott időben kirándulásokat indítanak. A következő állomásokról indulnak kirándulások: Olaszfalu, Zirc, Bakonybél, Porva-Csesznek, Vinnyesándormajor, Bakonyszentlászló. Második javaslat: autóbuszos kirándulások a környék nevezetességeinek megtekintéséhez. Harmadszor: fogatverseny, gazdasági-, vadászati- és gyümölcskiállítás rendezése.

A **Zirci Filharmonikusokkal** több alkalommal közös műsoros előadást és mulatságot rendeztek. A **Zirci Teniszegyesület** 1898. óta működött, a Bakony Egyesületbe való beolvadásának ügye először 1933-ban merült föl. 1936. júliusban azért merült fel újra ez a kérdés, mert a pálya tulajdonjoga a Zirci Apátságé volt, és a tulajdonos nem tudta, milyen személlyel tárgyaljon a tenispálya ügyében. Az utolsó közgyűlésen, 1944 szeptemberében azt határozták el, hogy az apátság tulajdonában lévő tenispálya kezelését az egyesület átveszi, és a jövőben önálló szakosztály keretében, külön vezetőséggel és pénzkezeléssel fogják működtetni.

Az **Országzászló** mozgalom elindult Zircen is. Vitéz Gajzágó Gyula a Bakony Egyesület 1936. november 6-án tartott gyűlésén ismertette a mozgalom célját, a Zircen felállítandó emlékoszlopot és zászlót, ennek költségeit, a helyi társadalom összefogásának szükségességét erre a célra. **Országzászló Bizottságot** hoztak létre a feladat megoldására, amit az egyesület erkölcsileg és anyagilag is minden erejével támogatott. Az egyesület pénztárából 30 pengőt ajánlottak fel, és az Országzászló Bizottság tagjainak az egyesület részéről Kerschbaummayr Henrik, dr. Kőrösy Zoltán és dr. Cseresnyés László választmányi tagokat ajánlották.

Egyéni kezdeményezések is voltak, például 1932 júliusában dr. Tóth Aurél társelnök saját kockázatára rendelt 15 db nagyobb és 40 darab kisebb festett fa emléktárgyat, Mogay József

veszprémi festőművésztől. 1934. áprilisban felvetődött, hogy Zircet üdülőhellyé minősítsék, ekkor ugyancsak dr. Tóth Aurél indítványozta, hogy a propagandát egy „Nyaraljunk a Bakonyban” feliratú, a postabélyegeken alkalmazandó bélyegző készíttetésével lehetne kifejtteni. 1936-ban dr. Kerschbaumayer Rózsa úrnő a Bakonyról készült fényképeket ajánlott fel az egyesületnek, ezeket az egyesület köszönettel fogadta, berámáztatta, a Postásházban és a Piedl-féle cukrászdában helyezte el azokat. 1937. márciusban a Magyar Országos Vendégforgalmi Szövetség kérésére, hogy a Bakony térképes prospektusát el tudják készíteni, az egyesület felkérte Vándor Ferenc okleveles építészmérnököt Zirc térképének elkészítésére.

3. Turizmus, kirándulások, útjelzések, téli sportok

Az egyesület kiemelt célja volt a bakonyi turizmus fejlesztése. Erre nagy igény volt, a nyaralók szívesen vettek részt a kirándulásokon, jó visszajelzések voltak. 1932-ben az egyesület belépett a Turista Szövetségbe. Ez év végén elmondták, hogy hetenként egy, később hetenként két kirándulást szerveztek, hat teherautós kirándulás is volt 20-25 résztvevővel. A kirándulásokért a nyaralóktól elismerő szavak hangzottak el, kiemelték Wolf László tanárjelölt, választmányi tagnak a kirándulások szervezése körül kifejtett eredményes működését. Turistautak jelzésére pénzühiány miatt nem került sor.

1933. június 21-én a Bakony Egyesület ülésén részt vett a „Kárpát Egyesület” és a „Dunántúli Turista Egyesület” képviselője is. Dr. Scherer János ismertette a meglévő és jelzésekkel ellátott turistautakat: Csesznek – Szépalmapusztá piros jelzés. Csesznek vasútállomás – Csesznek vára sárga rom jelzés. Zirc – Porva – Fenyőfő sárga jelzés. Zirc – Római fürdő kék jelzés. A Bakony Egyesület rövid időn belül vállalta a Zirc – Bakonybél közötti út jelzését Kerteskőn keresztül, továbbá Zirc-Bakonyoszlop útjelzést a nagyesterházi Hangya Szövetkezet udvarán át, Ördög völgyön keresztül piros jelzéssel, valamint a Zirc – Kőrishegy útvonalnak Szilasárokig terjedő szakaszát.

Gróf Pejachevich uradalomtól szándékoztak engedélyt kérni a Szilasároktól Kőrishegyig terjedő út turistajelzésekkel való ellátása ügyében. Továbbiakban a gyűlés elhatározta, hogy a következő útvonalaknak turista célokra és jelzésekre való használatának engedélyezését gróf Esterházy Tamástól kéri. Ezen útvonalak: Szépalma major – Kisszépalma major – Kőrishegy. Bakonybél – Barátok útja – Kisszépalma. Bakonybél – Gerencepusztai erdőszlak – Odvaskőbarlang – Kőristető. Kőristető – Huszárok elő – Franciavágás. Kisszépalma – Százhalmok – Szárazgerence – Bakonybél. Somhegypuszta – Szépalma major

Az egyesület által kiadott prospektusban felsorolták az ajánlott kirándulási lehetőségeket. Zircről a Somhegy alatt a Gerence völgyén, Kerteskőn át a Szömörke völgybe. Másik út Zircről Tündérmajoron át Szépalma-pusztára, Kőristetőre, a Százhalmok megtekintése után vissza Zircre. Újabb lehetőség vonattal Porva-Csesznekig, gyalog a várromokhoz. Két napos kirándulást ajánlottak Bátorkő és Csikling várához, a Gaja patakhoz és a Római fürdőhöz. A magyar Semmeringnek nevezték a Cuha szurdokvölgyét. Veszprém és Pannonhalma nevezetességeit egynapos útra, vonattal ajánlották.

A bakonyi **téli sportok**. Síugrósánc épült a pintérhegyi erdőben, a sí élet kifejlesztését fontosnak tartották. Később, a Postásház megépítése után lehetőség volt szállást kapni a síelőknél. 1935. februárban országos síversenyt rendeztek, a sportolók lakhatásának megoldására a Bakony Egyesület segített a kiadó lakások, szobák közvetítésében.

1935 áprilisában dr. Tóth Aurél javasolta, hogy egyrészt útmutató táblákat állítsanak fel, amin szerepelnének a turistautak, színjelzésekkel, valamint a távolság és idő jelölésével, másrészt **hirdetőtáblákat**, amin a lakáskiadók és a vendéglősök szerepelnének, lakcímeikkel. Wilde Rezső asztalos mester vállalta a táblák elkészítését, és felállítását, a földbe 1 m 26 cm mélyen szenesített oszlopokat állítottak be. A táblák elkészítése 240 pengőbe került, ezért a hirdetőktől díjat szedtek be.

4. Lakás, ételmezés

Az egyik legfontosabb feladat volt, hogy az ideérkező nyaralóknak, turistáknak számban és minőségben megfelelő lakást tudjanak biztosítani. A kiadó lakások összeírását Zircen Pataky Sándor községi irodatiszt vállalta 1931.decemberben. A zirci lakások egységárai a lakások minősége szerint 35-65 pengő között változtak. Tervbe vették, hogy a lakásadók minden kiadott szoba után hetenként 50 fillért fizetnének. A vidéki lakások összeírására két füzetet állítottak össze, egyik az érintett községben maradt, a másik példányt vissza kellett küldeni a Bakony Egyesületnek.

A nyaralókra vonatkozó statisztikát az év vége felé tartott közgyűléseken ismertették, 1937 után ilyen számadatokat már nem találunk. A statisztikára vonatkozóan megállapították, hogy ennél többen nyaraltak, csak az egyesülethez járulék címén ennyi személy után folyt be jutalék.

1932-ben 40 család nyaralt Zircen, 100 családtag

1933-ban 60 család nyaralt Zircen, 200 családtag

1934-ben 400 fő nyaralt

1935-ben 600 fő nyaralt, és 1500 kiránduló, átutazó vendég

1936-ban 320 nyaraló, 6-700 turista és 1200-1500 átvonuló vendég

1934. áprilisban a Víkend Egyesület nyaraltatási akciója terveként 50 fiatal bécsi ifjút kívántak egyes családoknál elhelyezni.

Dr. Luksz Sándor 1936. júliusban felvetette, hogy a kiadandó szobákat az egyesület egészségügyi szempontból vizsgálja felül, és a jövő nyaralási idényben a lakáskiadások ügyét kizárólag az egyesület intézze, hogy elejét vegyék a visszaéléseknek. Előfordult, hogy egy szobáért 100 pengőt kértek. Dr. Szokoly Frigyes javasolta, hogy a vasútállomáson táblát rakjanak ki, hogy nyaralási ügyben felvilágosításért és panaszokkal az egyesület községházán működő megbízottjához forduljanak. 1937 tavaszán a kérdés újra felvetődött, és megállapították, hogy nincs lehetőség a lakás- és ételmezési árak hatósági befolyásolására, csupán az egyesület nem ajánlja, és nem javasolja, hogy a vendégek ilyen helyen vegyenek ki lakást, illetve étkezzenek. Ez évben megbízták Villányi István nyugalmazott tanítót, hogy 80 pengő szezondíj ellenében vállalja az egyesület levelezését, idegenek irányítását, lakásbeszerzést.

Az ételmezésre vonatkozóan 1932 márciusában egyedül Hindler vendéglőssel tudtak megegyezni, aki egy teljes napi ellátást 2.40 pengőért tudta vállalni. Az egyesület támogatta Vizer János kérvényét, aki vállalta, hogy Zircen vasúti vendéglőt állítson fel. Ez Holitscher Károlynak a MÁV elnökgazdátójánál tett lépéseinek volt köszönhető, miután a MÁV Zircen vasúti vendéglőt engedélyezett. Ez év végén összegzéseképpen megállapították, hogy a nyaralóktól sok panaszt hallottak az étkezésre vonatkozóan, étkezdét kellene felállítani. 1933 márciusában, már a szezon beindulása előtt sürgették a vendéglősök beszerzését.

1934. június 8-án a Legényegylet helységben ülést hívtak össze, hogy a zirci lakáskiadók, vendéglősök, kereskedők járuljanak hozzá az egyesületnek Zirc és a Bakonyt propagáló kiadásaihoz. Ismertették az eddig elért eredményeket, a nyaraltatás ügyét, a strand kiépítését, az állomástól a községbe vezető út kiépítéséhez való hozzájárulást, a postásház építését. Mindezek a Bakony megismertetését, és idegenforgalmának növelését eredményezték. Az egyesület bevételei a tagdíjakból, és a hangversenyek, bálók rendezéséből tevődtek össze, ez azonban komolyabb kiadást nem tett lehetővé. A hozzájárulás mértéke lakáskiadók esetében szobánként 1.50 pengő az egész szezon idejére, a kereskedők és vendéglősök pedig képességükhöz mérten, hogy a 300 pengő hirdetési költséget fedezni tudják. Nem az egyesület támogatásáról van szó, hanem a saját érdekükről, tehát a társadalom, a közösség érdekéről.

1934 júliusában az egyesület **hirdetőtáblát** állított fel a Rákóczi téren, a Stadler-féle trafik oldalán. Ezen három hirdetmény állt, a turisztikai osztálytól a hetenkénti kirándulásokról, a vendéglősök névsora, akik a nyaralóknak ellátást tudnak biztosítani, a harmadik pedig a hetenkénti vacsora utáni összejövetelek ismertetése. 1934 szeptemberében megállapították, hogy a nyaralók általában elégedettek voltak a lakás és a koszt kifogástalan és méltányos árával, örültek annak, hogy egész nyáron át rendeztek kirándulásokat. .

A Zircen létesítendő **szálló** kérdése 1936 áprilisában újra felmerült. Holitscher Károly elnök úr a szállóépítés és fenntartás rentabilitását kockázatosnak tartotta, inkább valamely közintézmény által építendő üdülőlház létesítését szorgalmazta. 1942 áprilisában egy budapesti idegenforgalmi szakember, dr. Károlyi Zsigmond többször tárgyalt arról, hogy Zircen, és esetleg annak közelebbi környékén komfortos szállót építsenek, sajnos azonban a tárgyalások abbamaradtak. Az elnök, dr. Tóth Aurél nagyon pártfogolta egy Zircen megépítendő szálloda ügyét, azt szükségesnek, célszerűnek és okvetlenül megvalósítandónak tartotta. Felmerült még az is, hogy az állami kisajátításra kerülő pénzesküti birtokon is alkalmas, erdővel is összefüggő terület van, ahol nagyobb szabású szállót lehetne létesíteni. A következő évben (1943) azonban a háborús nehézségekre hivatkozva is, a szálloda tervét elejtették, remélve, hogy a háború befejezése után a tervet újra elővehetik. Egyébként érthető módon a nyaraltatási propaganda is csak korlátozott mértékben működött ezekben az években.

Kik voltak a szobakiadók? 1934. június 8-án tartott gyűlésre meghívták a lakáskiadók, kereskedők és vendéglősök képviselőit, itt olvashatunk egy névsort, ami nyilvánvalóan nem teljes.

Nesztinger Vilmos, Nagy Károly, Gubicza József, Wittmann Rezső, Várady Jenő dr., Pápai János, Szabó Jenő, özv. Kövess Andorné, Windhoffer Ernő, Szemmelweisz Vince, Kaufmann József, Istenes Ferenc, Burghardt Pál, Gácsi Pál, Wolf János, Rédl Andrásné, Rotter Antal, Benács Mihály, Lakosi Antalné, Udvardy Antal, Streibl Miklós, Vizer János, Fekete Ferenc, Kállay József, mint a Háztartási Szövetkezet képviselője.

Kik nyaraltak Zircen? A Zirc és Vidéke ilyen rovatcím alatt közölte a nyaralók névsorát. A legtöbb nyaraló Budapestről érkezett, foglalkozásukat tekintve tisztviselők, tanárok, mérnökök, gyógyszerész, ügyvéd. Sok a nyaraló feleség a gyerekekkel, a férjek talán a hétvégékre jöttek el. Néhány nevet megemlíthetünk, ízelítőül.

1935. július 7-én a következő neveket olvashatjuk: Dr. Lukátsy Géza ügyvéd Szegedről, Petrik Margit és Olga tanárnők Budapestről, Kósa Pál mérnök, felesége és Péter fia Budapestről, Balassa Dezsőné, Péter és Gábor gyermekével Budapestről, Pogány Aladárné és Zsuzsanna leánya Budapestről, Sterl József tisztviselő felesége és Éva leánya Budapestről, özv. Kálmán Jenőné Budapestről, Fantusi Hugó tisztviselő Párkányból, Pál Vilmosné és leánya, Ilonka Budapestről, Sinkó Zsigmond cégvezető, István és János gyermeke Budapestről, Pick Fülöp tisztviselő felesége, Sarolta és Irma gyermeke Budapestről, Sevin Henrik mérnök neje és Helga leánya Budapestről, **Koronczi Ferencné, Vera és Imre gyermeke Budapestről**, Schalk Hugóné, Marian és Ervin gyermeke Budapestről, **dr. Szabó Lászlóné László fiával Budapestről**, Burián Róza tanárnő Budapestről, Kunczer Gyula főtisztviselő felesége és Olga leánya Budapestről, Krommer Ferenc titkár és felesége Budapestről, dr. Jancsó Kálmánné, Katalin, Kálmán gyermekével Újpestről, Némái Elza gyógyszerész Budapestről, Szenes Béláné, György és Vera gyermekével Budapestről, Reisz Rudolfné György fiával Budapestről, dr. Aichner Albert ügyvéd feleségével, Magda és Albert gyermekével Budapestről, Fischer Lajosné, Aranka, Gabi, Nelli gyermekével Budapestről, Ember Elek gyógyszerész feleségével és Viki leányával Budapestről. Horváth Gyula szabómester és felesége Újpestről, Sarkadi Aladár fővárosi színész és felesége Budapestről, Herczenig Márkné és gyermekei Budapestről, Czobor Miklós királyi ügyészségi alelnök és felesége Budapestről, Oltvai Nándorné és gyermekei Budapestről, Fenyves Károly kereskedő Budapestről, Simonyi Margit tanárnő Budapestről, Róna Rudolf főtisztviselő és családja Budapestről, Valló Gyula mechanikus és felesége Győről, Élő István gyógyszerész Budapestről.

5. Községfejlesztés, strand, öntözés

A zirci strandot tulajdonképpen a Bakony Egyesület egyes tagjaiból alakult alkalmi egyesülés hozta létre 1931 nyarán. Lelkes szószólója volt az ügynek dr. Scherer János, aki a Zirci Takarékpénztártól erre a célra felvett hitelt. A hitelt évenként törlesztették a befolyt strandbelépők árából. A későbbiekben kiderült, hogy ez az üzem hasznot hajtó üzleti vállalkozásnak nem volt tekinthető, a befolyt jövedelem csak a rezsiköltségre és a karbantartásra volt elegendő.

A strand kiépítéséhez a Cuha patak vizét felduzzasztották, ellátták a szükséges vízművekkel, így a község részére nyilvános fürdőüzemet létesítettek. Kasper József vállalkozó és Kasper Kálmán irányítása mellett 1931. július 15-re készült el a létesítmény. Külön medence volt a felnőttek, egy kisebb a gyerekek részére. Kabinokat állítottak fel, a területet bekerítették. Mivel a strandfürdő csak a Streibl vendéglő (ma Bagolyvár) udvarán keresztül volt megközelíthető, felkérték Pápai János apátsági erdőmérnököt annak intézésére, hogy a Tó utcában az apátsági illetménykertből egy méteres sávot használatra engedjen át az egyesületnek gyalogjáró céljára. 1932 májusában dr. Scherer János közölte, hogy a strandfürdő építési munkálatai befejeződtek, a strandfürdő megnyílt.

Meghatározták a belépőjegyeket és a fürdési rendet. 1932 márciusában dr. Scherer János javaslatára a szezonra a családjegy 4 személyre 25 pengőért, 4 személyen túl 30 pengőért adtak. Ez az egyesületnek állandó és biztos bevételt jelentett. A fürdőidőre vonatkozóan azt javasolta, hogy amennyiben a rend tagjai nem tartanak igényt a strandfürdőre, reggel 8-10-ig csak a nők fürödhetnek, délelőtt 10-től este 7-ig pedig családi fürdő lenne. Fürdőmester alkalmazását is indokoltan látta, aki egyben ellátta a strand pénzügyeit. 1932 júliusában megállapították, hogy mivel csak a nők részére reggel 10 óráig megállapított fürdési időt beszüntetik, mivel eddig senki sem vette igénybe, az új rend szerint reggel 7-től fél 11-ig csak a férfiak fürödhetnek, utána közös fürdés

lehetséges a sötétség beálltáig. 1932 szeptemberében a strandfürdő vízjogi engedélyezése ügyében dr. Szigethy László megtette a szükséges lépéseket. A stand ügyében elmondták, hogy „hüsselő” csarnokot létesítettek, amelyet Rezeli vendéglős vett bérbe. Mélységjelző táblákat és fürdőórát szereztek be, jövőre 2 vagon homokot kellene a strandhoz szállítani, és vízszivattyúra is szükség lesz. 1933 márciusában a Zirci Takarékpénztár felhívta az egyesületet a hiteltörlesztésére. Dr. Scherer János indítványozta, hogy az egyesület a községgel együtt kérje a strandfürdő vízjogát. 1934. júliusban felvetődött, hogy a strandon kevés a kabin, legalább 5 új kabint kellene felállítani. Pápai apátsági erdőmérnök a vízrajzot a vízjog megszerzése céljából elkészítette és beadta az egyesületnek. 1942 tavaszán tartott közgyűlésen felmerült, hogy a fövenyfürdő medencéjének alját ki kellene betonoztatni, és a Tó utcai gyalogjárót rendbe hozni, mert a posta építése óta az állapot sürgős megoldásra szorul. Az egyesület Zirc község vezetéséhez írt ez ügyben. Az egyesület utolsó közgyűlésén, 1944. szeptemberben kimondták, hogy a strandfürdőt a jövőben külön szakosztályként, külön pénzkezeléssel fogják működtetni, az apátsági terület rész tulajdonjogának rendezésével. A Zirc nagyközség bírójával, Szalay Jánossal kötött szerződés szerint a jövőre vonatkozóan megállapodtak, hogy 1944. október 1-jétől 1953. szeptember 30-ig a strandfürdőt a Bakony Egyesület tartja használatban és kezelésben.

Portalanítás . A kulturált nyaralási körülmények megvalósításához szükséges volt a község portalanítása, meg kellett szervezni az utak öntözését. Az egyesület 1932 májusában programjába vette Zirc portalanítását. Szigethy László úr közbenjárására Zirc megkapta a megyei öntözőkocsit, júliusban egy pár lóval és két napszámossal megkezdtek az öntözést. A következő évben a megyei öntözőkocsit Zirc többet nem kaphatta meg, más megoldást kellett keresni. Walla Ferenc egy nagy szeszes hordót, Fischer Lajos dr. négy kereket, Holitscher Károly a bognár munkáját ajánlotta fel egy öntözőkocsi összeállításához, díjmentesen. Az öntözés kérdése 1935. júliusban merült fel újra, akkor dr. Werner Adolf apát úr felajánlotta régi autójának alvázat azzal a kikötéssel, hogy csakis öntözésre használható, és az öntözést minden nap az Apátság és az állomás közötti útszakasszal kell kezdeni. Holitscher Károly javaslatára a Bakony Egyesület kérte az Apát urat arra, hogy az autót a községnek adja át, így az üzemben tartást, és más kiadásokat a község viselte. Az egyesület a nyári multság jövedelméből juttatott erre a célra. 1936. júliusban Ligeti Lajos rendes tag beszámolt az öntöző autó javításáról. A motor, a karburátor és a rugó javítása kb. 250 pengőbe került, de ezzel elérték, hogy az autó kevesebb benzint fogyasztott, és eredményesen tudtak öntözni.

Közlekedés, utak. Holitscher Károly úr javaslatára a községbe vezető utak bejáratainál figyelmeztető táblákat állítottak fel, hogy az autósok és motorosok lassabban hajtsanak. Ugyancsak ő lobbizott annak érdekében, hogy a Győrből Zircen át a Balatonhoz vezető állami út minél hamarabb megvalósuljon. 1936. áprilisban Kerschbaumayer Henrik kérte Holitscher Károly elnök közbenjárását a vármegyénél, hogy a Rákóczi tértől a Kossuth Lajos utcán át a falu végéig húzódó utat a megyei költségvetés terhére javítsák ki.

Rákóczi tér ügye. 1934. februárban tartott közgyűlésen helyeselték a község képviselőtestületének azt az elhatározását, hogy a zirci kirakodóvásárt a piactérről helyezték el. Ez az egyesület propagandájával, a nyaraltatással kapcsolatban előnyöket jelentett, ezen kívül a tér fásításának ügyét is pártfogolták. Dr. Szigethy Lajos hozzászólásával azonban egyetértettek, amennyiben a vásárok kijelölésére a Kossuth Lajos utca nem megfelelő, egyrészt mert országút menti térségről van szó,

másrészt szűk a tér a vásártartáshoz. Ezt a véleményét az egyesület írásos formában is beadta a község képviselőtestületéhez.

Padok készíttetése. A polgárosodó községképhez hozzájárult, hogy már 1932-ben Walla Ferenc elnök úr indítványára az egyesület 50 pengő költséggel és egyesületi felírással padokat csináltatott, hogy a Rákóczi téri ligetben helyezték el azokat. Padot állítottak a tündéri határkő Mária szobornál, és több padot a kardosréti út mellett az erdőben. A padokat „Bakony Egyesület” felírással látták el.

Postásház megépítése. A Bakony Egyesület 1934. július 20-án tartott közgyűlésén a Postásház ünnepélyes megnyitását jegyzőkönyvbe foglalták, mert ennek megvalósításában nagy szerepe volt az egyesületnek. A megvalósításban kiemelték Fabinyi Emil mérnök úr terveit, Kasper Kálmán, Wolf János Holly Emil mesterek szép munkáját dicsérték.

A korabeli szöveg így hangzott: *„Dr. Tóth Aurél társelnök annak az óhajának ad kifejezést, hogy az 1934. év július 3-án a Postás Erdei Ház ünnepélyes megnyitása jegyzőkönyvbe foglaltassék megörökítés céljából, mert ennek létrehozásában nagy szerepe van a Bakony Egyesületnek. A Postás Erdei Ház létrehozásának másik fő úttörője Holitscher Károly országgyűlési képviselőnk volt, ki felhívta Fabinyi miniszter figyelmét a Bakony Egyesület terveire. A miniszter úr és báró Szalay Gábor, a posta vezérigazgatója magukévá tették a tervet, és azt a M. Kir. Postaszemélyzet Jóléti Alapja anyagi erejéből meg is valósították. De ünnepelt Zirc községe is 1934. július 3-án az üdülőház felavatása alkalmával, mert átértette ennek a község idegenforgalma fejlődése szempontjából nagy jelentőségét. Az üdülőházat Werner Adolf dr. zirci apát szentelte fel a kereskedelemügyi miniszter és a kíséretében volt országgyűlési képviselők, a postavezető főtisztviselői és nagyszámú közönség jelenlétében.*

A felszentelési aktus után következett a felavatási ünnepély, amelyet a Cecília énekkar által énekelt „Hiszekegy” vezetett be. Ezt követően báró Szalay Gábor, mint a Magyar Királyi Posta vezérigazgatója és a Magyar Királyi Postaszemélyzet Jóléti Alapítványa felügyelő bizottságának elnöke mondott beszédet, kiemelve azt, hogy ezen alkotás pihenést, felüdülést nyújtson a nehéz, a nemzet életének fontos területén dolgozó emberek számára. Köszönetet mond a zirci apátnak, aki telket, fát, a ház és az út megépítéséhez a követ bocsájtotta rendelkezésre. Végül megemlíti, hogy nemcsak anyag és pénz fogtak össze, hanem a legszebb erkölcsi erők, melyeknek összefogásán múlik a nemzet jövő sorsa.

Walla Ferenc, a Bakony Egyesület elnöke elsősorban báró Szalay Gábor vezérigazgatónak, s a 14 tagú intézőbizottságnak mond köszönetet az Erdei Ház ügyének felkarolásáért, és ezáltal a Bakony vidékének propagálásáért. A Bakony, amelyért a Bakony Egyesület dolgozik, szeretettel várja vendégeit, árnyékos erdejével, üdítő levegőjével, napsugarával, midőn pedig fehér hótakaró borul a Bakony lejtőire, a nádfedeles, búbos kemencés erdei házban a bakonyi nép meleg szeretete árad majd felénk. „

6. Kultúra, ismerkedési est, bálók, koncertek.

Az, hogy a zirci idegenforgalom ilyen eredményes lett a múlt század harmincas éveiben, nemcsak a Bakony hegyvidék szépségeinek, a kitűnő természeti adottságoknak volt köszönhető, hanem Zirc évszázados szellemi értékeinek is. Az egyesület által kiadott prospektusokban felhívták a figyelmet a

legrégibb műemlékre, a 13. századi pillérkötegre, a barokk apátsági templom látnivalóira. A 65.000 kötetes apátsági könyvtár nevezetességeire, főleg a könyvtár nagytermét díszítő, szent Bernát életéből vett jeleneteket ábrázoló két hatalmas, Franciaországból idekerült gobelinre, valamint a Wilde Mihály által készített intarziákra. Az apátsági régiséggyűjtemény megtekintését is ajánlották, kívánságra ezeknek csoportos látogatását megszervezték. Láthatók voltak az egyiptomi gyűjtemény (múmia, szobrok, feliratok), római, népvándorláskori emlékek, „Bakonyiensia” címen bakonyi, főleg Zirc környékén talált természeti emlékek, festmény- és érmegyűjtemény.

Az 1814-ben megalkotott angolpark több száz fafajtaival, egzotikus, ritka növényeivel, a halastó a hattyúkkal, a parton sétáló pávákkal is nyitva állt a közönség előtt.

A nyaraló közönséget szívesen invitálták esténként, vacsora utáni összejövetelekre. Rendszeresen tartottak ismerkedési esteket is. 1935-ben a „Veszprém – Bakony – Balaton hét” ünnepeiben részt óhajtottak venni, terveik között szerepelt vadászati- és agancskiállítás, fogatverseny, és egy szabadtéri előadás a Cuha völgyében, a „Szép Ilonka” c. színmű megrendezésével. A strandon „Velencei estet” kívántak rendezni, Az est rendezősege nevében vitéz Gajzágó Gyula, Szokoly Frigyes és Wolf László elvállalták a villany bevezetését a strandra – céljuk az is volt, hogy így a strandoló közönséget rádióval szórakoztassák. A „Velencei est” programja délutáni úszóversennyel kezdődött, majd mókás játékokkal szórakoztatták a közönséget. Este lampionvilágítás volt, tűzijáték, majd tánc és multság hajnalig.

Bálok. Az egyesület működéséhez szükséges anyagi fedezet részben a tagdíjakból, valamint a lakáskiadóktól és vendéglősöktől kapott hozzájárulásból, másrészt a téli szezonban tartott műsoros estek bevételeiből származott. Érthető, hogy nagy súlyt fektettek ezeknek a megrendezésére. 1933. január 8-án az egyesület szervezésében megtartott műsoros estély tiszta bevétele 335 pengő volt. 1934. január 6-án tartott műsoros est tiszta bevétele 156 pengő volt, az előző évnek csak a fele. Az est színvonaláért köszönetet mondtak Létray Gyula karnagy úrnak, a Zirci Filharmonikusoknak, Székely Artúr rendezőnek, Rhosóczy Gabriella és Felber Pál veszprémi vendégszereplőknek, Scherer Mancsi, Neuhauser Mariska és Droksch Sándor műkedvelőknek, továbbá az élelmiszerek eladásánál résztvevő zirci hölgyeknek.

1943. április 16-án megtartott közgyűlésen úgy határoztak, hogy az egyesület csaknem teljes készpénzvagyont, 500 pengőt a **Reguly szobor** felállítására adományozzák. Ezzel az egyesület alapszabályában foglaltakat teljesítették, hiszen Zirc nagy szülöttének, a magyarsággutató nyelvésznek állítottak emléket. Másrészt a háborús körülmények között mindinkább elértéktelenedő pénzt nemes célra fordították.

Egy hajdani nyaraló visszaemlékezése

A mai Zircen is sokan emlékeznek arra, hogy családjuk, rokonaik, ismerőseik lakást adtak ki a nyaralóknak. Nemcsak jövedelemforrás volt számukra, hanem sokszor évekig, évtizedekig tartó kapcsolat alakult ki, jó ismerősökké, barátokká is váltak a visszatérő vendégeikkel. A mi családjunkban is hasonló történetről tudok beszámolni.

A Budapesti Hitelbank tisztviselői körében is népszerűvé vált a bakonyi nyaralás lehetősége, két család is gyakran megfordult nyaranta a Bakony fővárosában. Ahogy a Zirc és Vidéke 1935. nyári

számában közölték, dr. Szabó Lászlóné László fiával, és Koronczy Ferencné Vera és Imre gyermekével Budapestről megérkeztek Zircre. Ezzel a két családdal a mai napig kapcsolatban áll a mi családunk. Dr. Szabó László, aki 1935-ben 11 éves volt, a háború után Libanonba került, mint a keleti nyelvek professzora, jezsuita szerzetes, a Bejrúti Szent József egyetem professzora lett. Ma, 88 éves korában kérésemre így emlékezett vissza a zirci nyaralásokra: *„Örömmel írok zirci emlékeimről. Tíz éves lehettem, amikor szüleimmel először ismertük meg a Bakonyt. Mi és több pesti kirándulócsalád az u.n. „bakonyi filléres gyorsvonat” alkalmából jutottunk Zircre, ahol a Bakony Egyesület bizottsága fogadott. Minket két nagyon művelt és szorgálatkész fiatalember vezetett, a két Wolf testvér (később Cuhavölgyi), akikkel maradandó barátságba kerültünk. Abban is segítettek, hogy kényelmes vendéglátást találjunk nyárra, először Piedléknél, később Kövessiéknél a Vajda Ödön utcában, Udvardyéknél az Ányos Pál utcában, Wolféknál a Deák Ferenc utcában. 1934 és 1942 között minden nyáron leutaztunk. 1942 után már csak a szüleim, mert beléptem a jezsuita rendbe, ahol most ünneplem 70 évi szerzetességemet.*

A Bakony Egyesület nagyon aktív volt. Sokat kirándultunk, főleg a Wolf testvérek vezetésével. Voltunk Kardosréten, Tündérmajorban, a Gerence völgyében. Bakonybélbe szekérkaravánnal mentünk (busz még akkor nem volt). A bencés apát úr kedvesen fogadott, hiszen ismerte és becsülte a kirándulásokat szervezőket. Persze vasúton mentünk Csesznekre, Bakonyszentlászlóra, a közelebbi környékre pedig az ipari kisvasúton.

Nagyon élveztem a zirci nyarakat. Szép misékre és zsolozsmákra is mentünk az apátsági templomba. Kulcsunk is volt az „angolkertbe” (ezt egy szóban írták akkor), ahol a pávák lehullott tollait gyűjtöttem. Szép strand is épült a Bakony Egyesület kezdeményezésére. A Rákóczi téren kiváló cukrászda volt, a Piedl-féle cukrászda, és a híres Hindler étterem, ami kaszinónak is szolgált. Mindenki megcsodálta az akkor fiatal szépséges Hindlernét.

Zirc már a harmincas években kulturált turistaközpont lehetett. Emlékszem, hogy a nyári hőségben az utcákat is öntözték. Ennyi talán elég.”

Örülök, hogy sikerült egy személyes visszaemlékezést is idézni, bizonyára már csak kevesen vannak, akik még élnek, és emlékeznek az akkori nyarakra.

Ezzel az írással egyrészt tiszteletemet szeretném kifejezni zirci őseink iránt, akik csaknem 300 éve itt éltek, dolgoztak, sokat tettek a településért, mint tisztos iparos emberek. Remélem, hogy ezzel én is hozzájárulok ahhoz, hogy napjainkban is méltóképpen emlékezzünk rájuk, akik saját korukban is példát mutattak.

Másrészt köszönetemet szeretném kifejezni családomnak, és mindazoknak, akik munkámban segítettek, adatokat pontosítottak, biztattak. Remélem, hogy ez a Zirc egyik aranykorának tekinthető évtized az összefogás, jó hozzáállás, önzetlenség példájával ma is mintaértékű.

A jegyzőkönyvek alapján a tagokról az alábbi **névsor** állítható össze:

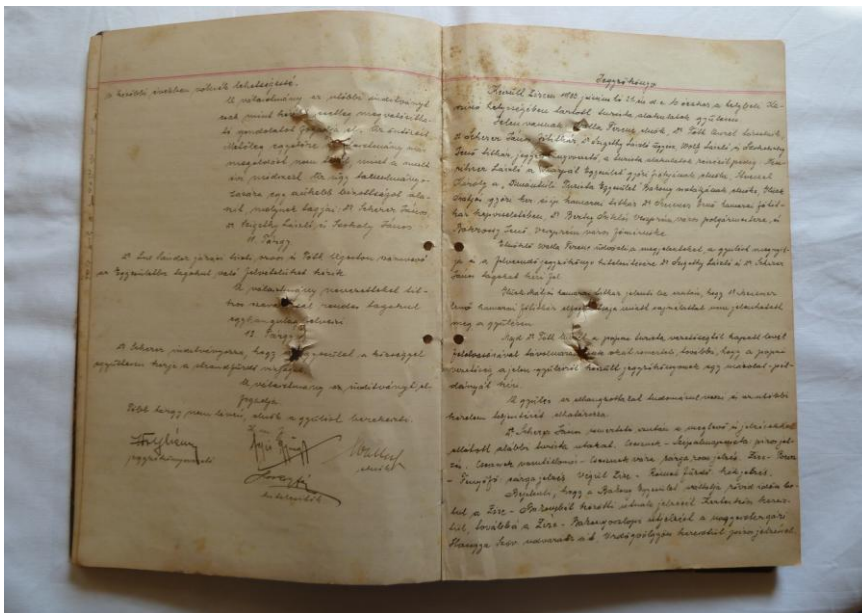
Adami János kőfaragó mester, Adorján Sándor Zircen dohányárudája volt, nótaszerző, Agárdi Jenő dr. Veszprém, Amberg András, Amberg Endre kereskedő, Amberg József fakereskedő, Antalfi Lestár lókéti, bakonynánai plébános, Árvay György m. kir. állampénztári tanácsos, Baumel Sámuel kereskedő, méterárú boltja volt, Becske Zoltán villamossági cikkek, „Bakony kristályvíz” mozi

üzemeltetője, vállalkozó, Belák Endre dr. vármegyei tiszti főorvos, Birovsky Gyula, Borenich Kálmán tanár, Borián Elréd dr. plébános Porva, Bnána, Breinich Hilda gépíró, tisztviselő, Chapó István, Czakó József ipari tanonciskola igazgatója, Czobor Béla kéményseprő mester, Czobor Gyula tűzrendészeti felügyelő, Czobor Miklós zirci főszolgabíró, Czobor Miklós id.nyugalmazott tanító, Czobor Pál, Cseh László, Csekme Károly, Cser Cézár OCist rendi esperes, Cseresnyés Jenő dr. kir. közjegyző, Cseresnyés László dr. ügyvéd, Csokonay György dr., Csokonay Zsigmond OCist ker. esperes, ciszterci tanár, tanfelügyelő, Dégi Antal, Droksch Adolf órás, ékszerkereskedő, Erdey Mária, Farkas Antal, Fegyveres Ferenc takarékpénztár vezető, Fehér György, Fischer Lajos dr. pénzeskúti földbirtokos, Forst Ferenc dr. fogorvos, Füredi László körjegyző Olaszfalu, Gábor Ödön vitéz dr., Gajzágó Gyula , vitéz kir. végrehajtó, Gasparics Vince, Gerlei Ferenc kir. telekkönyvvezető, Gertl József, Gfellner József körjegyző Bakonybél, Gyulai Gyula, Halász Ferenc dr. járási állatorvos, Halász Piusz dr. OCist, teológiai tanár, Hamuth János dr. polgármester Pápa, Hebling Sándor vendéglős „Bergli”, Hegyi Kapisztrán dr. OCist apáti titkár, Herceg Valér plébános Esztergár, Hoffer Imre kocsmáros és mészáros, Holitscher Károly orsz.gyűl. képviselő, csetényi földbirtokos, Holl András, Holly Emil bádogos vízvezetékszerelő, Horváth Antal dr. kir. járásbíró, Horváth Ernő, Horváth Ferenc körjegyző Borzavár, Horváth József Porva, Horváth Kázmér Szentgotthárd, Horváth Konstantin dr. OCist zirci perjel, Horváth Lajos dr. Veszprém vármegye alispánja, Horváth Szaléz dr.OCist teológiai tanár, Huff János Bakonynána, Huff József Bakonynána főerdőmérnök, Istenes Ferenc terménykereskedő, Járó Gábor, Jeszenszky Aurél, Jókay Ihász Miklós dr. gazdasági főtanácsos, Kádár Antal, Kasper János id. kőműves és ácsmester, Kasper József építőmester, Kasper Kálmán Zircen cementárú műhely, kőművesmester, Kasper Pál, Kaufmann József, Kaufmann Lajos apátsági főszakács, Kemenes Pál tanár, Kende Ádám dr. Pápa, Kenessey Zoltán dr. vármegyei másodfőjegyző, Kerschbaummayr Henrich ipariskola igazgatója, Kertész Károlyné , Kiss Szerafin bakonybéli házgonnok, perjel, Kolb Ciprián dr. Borzavár, Koller Károly dr. körorvos, Kostyelik Kajetán ciszterci házgonnok, Körmendy István dr. szolgabíró Zirc, Kőrös István cipésmester, Kőrös János pékmester, Kőrösy Zoltán dr. ügyvéd, Kőszegi Béla szabó, ruhakereskedő, Kövesi Gyula id. cipésmester, Kukányi Béla dr.kir. járásbíró, Kukoda János, Kukoda Miklós OCist zirci plébános, esperes, Kuntzl Ernő dr. ügyvéd, Kurdy Rudolf körjegyző Bakonyszentkirály, Küzdi Aurél OCist, zirci plébános, apáti irodaigazgató, Lakatos Lajos dr. fogorvos, Lambert István asztalos, Létray Gyula apátsági karnagy, énektanár, Lier Frigyes , Ligeti Lajos jegyző, Link Nándor zirci bíró), Liptai Béla zirci állomásfőnök, Luksz Sándor dr. zirci kórházigazgató, járási tisztifőorvos, Masszi József kántortanító Zircen, Mészáros József, Molnár Rajmund dr. OCist. hittudományi doktor, Molnár István Bakonynána, Naszályi Emil dr. OCist ciszter teológiai tanár, Odry Lehelné, Ott Lajos nyomda, könyvkereskedés Zirc, Ott László lakatosmester, autójavító műhely, Pálfi József, Pápay János apátsági erdőmérnök, Pataky Sándor községi irodatiszt, Pellion László m. kir.

állampénztári főtiszt, korábban kórházi gondnok, Piedl András ifj. cukrász Zircen, Pisztel Jenő körjegyző Bakonyszentlászló, Pleva László telekkönyvvezető, Pomázi Celesztin, Pulay József dr. királyi közjegyző, Punk Antal mészáros hentes Zircen, Puskás István dr., Rácz Dezső kereskedő, Radly Lajos, Rauzer János járásbírói altiszt, Rentz István dr. főszolgabíró, Rimaszombati Imre dr. ügyvéd, Rosenberger Mór vaskereskedő, Ruzsonyi Béla dr. állatorvos, Sántha Olivér, Scherer Endre kereskedő, Scherer János dr. szolgabíró Veszprém, Schvarner Gyula, Skobrák Ferenc, Somló Ferenc Óbánya, Stark József Borzavár tanító (Szántóra magyarosított), Stein Ferenc terménykereskedő, Steiner József Románd, Stenzel Károly, Streibl Miklós vendéglője volt a Bagolyvárban, Sült Lajos dr. járási főszolgabíró, Sümeghy László dr. szolgabíró, Szabó Ferenc, Szabó Jenő apátsági alkalmazott, Szabó Vilmos apátsági alkalmazott, Szalay János zirci bíró, Szász Kálmán dr. Veszprém, Székely Artúr OCist., Szemmelweisz Ferenc dr. körorvos Zirc, Szemmelweisz Károly dr. kórházigazgató Zirc, Szigethy László dr. ipartestületi ügyész, ügyvéd, járásbírói elnök, Szilágyi Miklós vitéz, „kávés” a mozi helységben, Szita László pék Zircen, Szokolszky Jenő jegyző, Szokoly Frigyes dr., Szokoly János községi főjegyző, Szupper István, Takács Győző dr., kórházi orvos, Teke László Dudar, Tomay Győző villamosság, Tóth Ágoston számvevő, Tóth Aurél dr. ügyvéd, apátsági jogtanácsos, Tóth Béla dr., Tóth György, Tóth Jenő dr., Tóth Sándor földbirtokos, Udvardy Antal festő vállalkozó, Vajda István ifj., Valent András, Varga Béla orvostanhallgató, Varga Gyula községi jegyző, Varga Virgil dr. OCist, Várkonyi Fidél dr. OCist zirci esperes, teológiai tanár, Veilandics (Várhegyi) Mátyás kántortanító, Veimper János, Veress Béla postamester, Veress Zoltán, Vizer Endre járásbírói irodai kezelő, Walla Ferenc tündérmajori földbirtokos, Walleshausen Alfréd vitéz, Weber Arnulf jószágkormányzó, gazdasági főtanácsos, Weber Ferenc kőművesmester, Wéber (Vándor) Ferenc ifj. építész, Wetzl Nándor községi bíró, Wilde Béla műbútorasztalos, Windhoffer Ernő tanító, Wittmann Mihály építőmester, Wolf Ferenc (Cuhavölgyi) állatorvos, Wolf János ácsmester vállalkozó, zirci bíró, Wolf László (Cuhavölgyi) középiskolai tanár, Xeravits József férfiszabó, Polgári Olvasókör elnöke, Zádor István dr. OCist apátsági titkár,, Zalai János dr. zirci gyógyszerész, Zemplén György dr. OCist, a teológiai főiskola igazgatója, Zimay Ödön dr. zirci járásbíró elnöke, Zsigmond János piarista tanár, szakíró.

A Bakony Egyesület jegyzőkönyveit tartalmazó könyv

A könyv egyik oldala, ahol látszódnak a golyónyomok

1934 július 3. Dr. Werner Adolf apát úr felszenteli a Postásházat

Kardosréti kirándulás 1938 július 23.

Cseszneki kirándulás 1932 július 16.

Zirci strandfürdő

Zirci látkép Ott Lajos papírkereskedése
Felirat a hátoldalon: „Nyaralók, turisták! Jöjjetek a vadregényes Bakonyba!”

Az egyesület egyik prospektusának címlapja

Wolf (Cuhavölgyi) Ferenc és
Wolf (Czuhavölgyi) László testvérek,
túravezetők